

Latweeschu Awises.

51. gaddagahjums.

No. 26.

Treschdeenä, 28. Juni (10. Juli).

1872.

Hedakteera adresse: Pastor Saltranowicz Luttringen, pr. Trauenburg, Kurland.
Etschpedizija Westborn L. (Neyher) grammatu behde Jelgawä.

Rahditajs: Wisjaunafahs sinas. Daschadas sinas. Dohbeles lohpu israhdischana. Kobpu dakteru (weterineeru) skobla Lehrpattä. Keisars Pehteris I. tas Leelais. Regaisa deena Widsemme 1795. gaddä. Zohziga druschta. Miblo Wisedeggun! Preeksch latw. mehmürü skoblu Sallaspille zc. Mibidas. Labbibas un pretschu tingus. Sluddinaschanas.

Wisjaunafahs sinas.

Jelgawa. Nau' kà wisjaunafahs sinu rakstatajam eet. Lasfam Mihgas awises, ka us to wisjeetako tohy peefohdinahs wezzahs papibru naudas wiswehlahf libds 1. Juli 1872 eemai niht pret jaunahm, tamdehl, ka schis terminisch ne-effoht wis pagarrinahts un sinams, mums arri schahs jo waljadfigas sinas bij jaleef sawas awises. Nedauds deenas pehzahf lasfam, ka us schehliga Keisara arnehleschahu schis terminisch womehr libds 1. Janwar 1873 effoht pagarrinahts. Kad nu schahs sinas pateefigas, tad arri tahs jaleef leeta, jebfchu ar tahm gan nozell, ko 25. awischu nummurä effam sinajuschu un daschahs lassitajs famu galwu fraitihis par tabdu ebrmoiu buhschahu, ka wisfes rihä nozell, ko schodeen sinaroja. Bet ko lai darra? Pateefabu neware zeen. lassitajeem flehpi. Ta leeta nu irr ta: kas wehl buhtu aiskawejees famu wezzu papibru naudu eemai niht, lai nebehdajahs par dauds, bet lai peelukfo, ka libds jauna gadda deenai jaunas kredit billetes buhtu eegahdajees weeta.

Konstantinopolé atkal breefmihgs uggunägrehls plohsahs.
R. S—z.

Mihgä beidsamajäs deenäs irr dauds augstu fungu bijuschu. Oldenburgas prinzijs Konstantins libds ar dauds augteem karra kuageem, kas preeksch karra ministerias sinas lassijuschu. Generaladjutants v. Todleben bij sché un nobrauzu us Iffschelli, turrenes brigadi mustereht.

— Widsemmes gubernatora k. barons von Brangell 21. Juni aiskrauzis us Arensburgu.

— Widsem. gub. walidiba darra sinamu, ka preeksch Wal-kas aprinka us kahdu laiku irr wiffi lohpu tixgi aiskleeqti, lai lohpu mehris netaptu eenests.

— Widsem. landags pehz kirspheles daktereem nospreedis, ka tohs buhs zaur kirspheles konwenteem peenemt. (B. f. St. u. L.)

Pehterburga. Keisariska gohdiba, leelstijene krohamantineeze ar saweem behneem 16. Juni ar damstuggi nobrauzufu us Kopenhagenu.

No Londones sinu 1. Juli. Stary Wahsemmi un Franziju irr dehl karra naudas ismaksaschanas un Wahzu saldatu atpallat saufschanas kontrakte nolihka, kas pehz leeluma kà skann: Til libds kà kontrakte buhs no abraham puffedm parakfita, tad 2 mehneschu laikä Franzija maksahs 500 milionus

ir.; 15 deenas pehz schis eemaksaschanas Wahzu saldatu isees no Morne un Haut Morne arriikeem. Tad 1. Merz 1873 Franzija maksahs atkal 500 milionus, saldatu paliks fur bijuschu. 1. Merz 1874 Franzija maksahs 1000 milionus; Wahzu pulki isnahs no Wogesu un Ardenne aprinkeem. To beidsamo trescho tuhstoti milionu ar wiffahm intressehm maksahs 1. Merz 1875 un dabuhs Merte un Mahs aprinkus un Welfohr festungu. Tais apgabals, fur Wahzu pulki isnahf abra, Franzija newar nekahdus karra pulkus salassihf, arri ne festungas buhweht, kamehr wifs ismaksahs.

Spanija weetu weetahm irr atkal fazehluschees karlistu prettimeetu pulzini un darra walidiba daschahs raises.

Nu-Jorkä 2. Juli bijis til leels karstums, ka tai weenä deenä 50 zilweki zaur saules duhreenu mirruschi.

Tschung Sinä (Kihnä) leels elka deewa namä no bambus needrahm taisihis, aiskdehees un kahdi 600 zilweki eekschä sagedguschu.
S.

Daschadas sinas.

No eekschjemehm.

Is Sohdu pagasta. Pee mums stahw seemas sehja zaur zaurim nemmoht labbi. Teem, kas sawus laukus ar superjoffatu mehslouschi, idohka nauda nau wis jano-schehlo, jo ta irr daudskahrtigi atlihdsinata. Daudsi prohwejuschi pus lauka ar stakta mehfleem un ohtre pussi ar superjoffatu mehslouht un lai gan semme wiäpahri weenada, tomehr superjoffata labbiba dauds labbaka. Kraufstu fainneeks mehginajis weenä laukä Grahamna, Thomsona un van Dyl k. superjoffatus zittu aisk zitta seht. Winnam Grahamna irr par to wislabbalo israhdijses. Regribbam pehz saweem eewehrojumeem jau nospreest par to zittu superjoffatu wehrtibu un preezatumees, kad dstrdetum, kà zittäs malläs ar to lectu gabjis. Rabprahf gribbetum sinahf, kà Thomson k. superjoffatä, kas dauds dahrgahs kà Grahamna un Dyl k., irr zittäs weetas derreis. Ugri sehtee meeschu irr zaur leelu saufumu pawiffam nobeigusches, kà ka newar ne sehllas teefu zereht. Nusas un wehlaki sehti meeschu stahw labbi. Daudseem liani ar kaschoku arfisti un tadehl nohl lohti gauschi augschä. Dahrja kohku auglu schogad gandrahs nemas nebuhs, jo seedi tikka waj no tahrpeem no-ehsi, jeb ar staipektem pahrmilkti. 10. Mai, fur zitti apgabali ar

breesmigu kruffu peemelleti, spihdeja pee mums spohscha faulite.

Dhtru fwehtku nakti issagga Swirlauka Gustu fainneklam divi sirgus. Saglis bijis pahrelezigi drohsh, jo fwehtku laika zilweki arween schurp turp staiga. Baltsten 12. puifchi bijuschi sirgus barroht, tad ne-effoht neko mannijusch, bet 4. pahrbrauzis fainneeks un atraddis ka 2 sirgi trubst. Tuhdal dsinnusches us wiffahm puffehm sagli mekht, bet welti. Trescho fwehtku pret waffaru atskrehjis weens no sagteem sirgeem pats atpakkat, bet ohtris pagallam.

E. Sk—k.

No Preekules. 31. Mai muhs Pehtera fwehtku weefi no Leepajas apmekleja. Schee fwehiti Leepaja leeliski fwinneti. 29. Mai waffara pasluddinaja 21 leelgabbalu schahweens fwehtku eefahkumu. Besgalliga uggunofchana apgoifmoja gandrihs wiffu pilsehtu. 30. Mai fapulzejuschees Nikolai gimnasijas fsholeni ar fawu karrogu, tapat arri zittu fsholu behni, pilsehtneeku daschadas beedribas ar fawem karrogeem, koasuki fawds mundeerds, saldati, matroschi, lasmanai, puschlotu laiwu us platti wedsami, kas no 4 sirgeem tappa wilka, musikanti un zitti leela eela pee raktushcha. Tur pehz lahtas nostahditi, dewahs us ohstu, fur kuggi fwehtku gresnuma bij rohtati, tad us kungu celu, fur tas nams stahw, kurrâ Pehteris Leepaju apmekledams mahjojis. Nammu ar garwilefchannu apfweiginaja; tad isnahza schee fapulzeta pilsehtas waldifchana. Pehz apfweiginaschans dewahs us wahzu basnizu. No schejeen isgahjuschi wehl daschadi islustejahs gan ar musiki, gan ar dseedaschannu. Waffara dewahs fwehtku beedri zaur uggunotu pilsehtu ar lahphahm us pahleekam jauki puschlotu bahnuhfi, kurrâ ar urrah! basuhnu flannu un bungu rihbeschannu apfweiginajusch. Scheitan tappuschas wiffas lahvas fshuppâ famestas, un leels fwehtku ugguns no tahm taifhts. Laiks nebijis wiffai teizams. — Waffara (31. Mai) atskrehja p. 10^{1/2} un p. 11 diwas maschines un atwedda 1053 fwehtku weefus no Leepajas us Preekuli. Ar gohda wahrteem, meijahm un pukkehym puschlohts bahnuhfi usnehma weefus. Rahjineeku zeshch bija no bahnuhsha lihds muishai ar meijahm puschlohts. Musikanti gahja papreekfchu, tad Nikolaja gimnasijas karroghs ar mahzekteem un behrneem. Kad musikis apluffa, tad daschi gimnasijas jaunekki no I. fshirras eedami usdseedaja kahdu dseefminu (dseedaschanas daile nerahdijahs labbi buht iskohpta). Wifs pulks no fshlototajeem waddihts, dewahs preekfch Preekules pahwaldneela barona v. Behr k. nammu (dsimtskungs mahjo Weimare). Schee issauza muishas waldineekam augstu laimi, kas us scho deenu atmattu preekfch wingroschanas (turneschanas), birsi, preedeenu un muishas parku preekfch islusteschanas atwehlejis. Tad dewahs wifs pulks us atmattu pee kapsehtas starp birsi un preedeenu, fur lihds panemtus wingroschanas riklus ufstelleja. Kad te bija islustejusches, tad gahja us parku un frohdineeka dahrsu, fur lihds ar zitteem sanahkuschem weeseem preezajahs. Laiks nebija wiffai derrihgs, jo mehrens leetus fwehtku preekus stipri atdsefeja. Waffara p. 7. un 8. Leepajneeki atkal aibbrauzja. Dseljeka wald. bija malku preekfch

fcheem brauzejeem pamaftnajufti (38 werstes turp un atpakkat par 24 kap. fsholneekem un winnu peederrigeem, zitteem til puffe no noliktas braufschanas malkas. — Fwehtku weefi gandrihs wiffi, ihpafchi fsholeni gohdigi isturrejahs.

Ap Rihgu 15. un 16. Juni bijis til stipris leetus, ka dauds weetas, ihpafchi Jelgawas abr Rihgas 2. kohrt. leela fshahde notikkusi; zelli un weffeli semmes stuhri israuti, tilti fapohstiti, Schwarzes m. plawas ar uhdeni apsegtas un weetahm israutas. Rihgâ patlabban kahda kumedinu namma taifijusches stattitajeem israhdiht leelus uhdens pluhdus, te fahjis leetus nahkt un ar fawahm strauhahm peegahis wiffu kumedinu nammu til dsilli, ka kumedinu rahditajeem luste pahrgahjufi us tablakahm uhdens fshunfihm.

Pehterburga. Us domehnu ministera preekfchâ isfchannu ta semneeku buhschanas komiteja Pehterburgâ irr fpreedumu falikkusi, kas arri 4. Mai no Keisara irr apstiprinahs, ka tee furteru tizzibas semneeki, lam pascheem fawas fainneezibas nau un kas Baltijas frohna muishas dabujusch semmes gabbalus, pirmos 3 gaddos irr atfshabbinati no rentes malkas, par fcheem semmes gabbaleem; tais 3 nahkofchds gaddos teem jamalka puffe no noteiktas rentes.

— Ta komiffione, kas irr eejelta, lai ruhpejahs par seemet Kreewijas andeles paweizinaschannu, irr nolikkusi saidatu pulzinu un weenu damfluggi us „Nowa Semla“ fallu un Murman krasteem, lai gahda, ka wifs pareisi noteek. Damfluggis seemu pabuh Kolâ un pawaffara dohsees us fallu un nekans Norwegeefcheem, kas tur fawu peknu dsenn, fshahht lihfi, ka us 4 juhdses no krafta, tapat arri aisleegs pee Murman krasteem fweijohht, malku zirfi un fahli plaut.

Kasana nesen miris tatars, kas 124 gaddus wezs palizzis.

Gesh Kreewija dauds weetas atkal leeli ugguns grehli bijusch. Nischn. Nowgorod gub. Pawlow pilsehts pa puffi nodedis, 50 alminu, 600 kohla nammi, 2 basnizas, 4 fabriki, 500 darbu istabas u. t. j. pr., Saratowas gub. Gotaniwka 79 nammi, Romanowka 82 nammi, Tschistopolâ 12 leelas bohdes, Balakowâ (Samarâ) spihkeri ar 30 tuhst. puhru kweefchu.

Ka ar laukeem stahw, par to lassam „wald. finn.“ fshihis finnas:

Iweras gub. labbi, kruffa mas fshahdejufi, fahles papilnam; Kasanas g. leels faufums fshahde laukeem; Bensa lauki weetahm no karstuma isdeggusch, waffarejam tahpi raddusches; Samarâ, Saratowâ, Kurfla, Poltawâ wiffur trubst leetus. Labbi stahw lauki Suwalkas un Witnas gub.; waffareje stahw arri Minskâ labbi. Kruffa Mai mehnesi irr bijufi 14 gubernas un fshahdi derrijufe no 330 tuhst. rubt.; wisfaggaki ta usgahjufi Kalugas gub. un tad arri Lublines g.

No ahsemnehm.

Wahzu Keisars wiffa kluffumâ miht Gmses awotds; tapat arri Bismarka firfts fawâ Warzin muishâ atpubfshahs no fawem darbeem; ar leelu preeku firfts darbojo-

jotees ar fawas muishas uskohpshanu un lauku pahrlab-
bofshanu. Ja nelahdas negaiditas leetas nenahs preek-
shä, tad winsch gan wehl daschus mehneschus meeru nem-
fees, til us ruddens puffi, tad zerretais weesis, Austri-
jas keisars, Wahju keisaru Wilhelmu Berliné apzeemotu,
tad sinnamä arri Bismarck Berliné newarrehä truhli.
Kaut gan winsch wiffä kluffumä miht, tomehr wiffu azzis
us wiannu usmannigas. Nesen gaddijahs johzihgs stikkis:
Netahlu no Bismarck Warzin muishas Stolpe dshwo
lahds gastuschneeks, kam arri wahrds Bismarck. Winsch
bij igahjuscha karrä lihdsi un bij isdrenejis par gefreit.
Schis Bismarck Stettinê buhdams laisch ar telegrafu sinnu
us Stolpi pee kohda ohtra gastuschneeka un sinno til tohs
wahrdus: „Buhfchu riht ar pirmu rattu rindu pee Zumä.“
Parakstihst bij „Gfr. Bismarck.“ Stolpeefchi scho sinnu
isdreduschchi, dohmaja ka tee bohstabi Gfr. (Gefreiter buh-
fchoht pahrgrohilti un nosihmejoht Gfr. (grassi un firstu)
Bismarck. Wifs pilsehts Bismarck firstu gaididams bij
lahjä, nammus un eelas puschoja ar sakkumeem jumpra-
was gehrbahs baltäs drehbäs un fataifija pukku krohnus
un mahzijahs ferschinäs, ar ko firstu apfweizinaht. Te
ohträ deenä atstreen arri rattu rinda un no beidsamahs
klaffes ratteem isleen Stolpes gastuschneeks Bismarck
un leekahs ittin preezhgs par wiffu to gohda fanemshanu
ar ko birgeku brähli wiannu fagaidijuschchi. Gan eesaktumä
daschi likkäs dusmigi, bet redsedami, ka ar to ne kurep
nektuhst, fakka par fawu weegltizjibu lihdsi johloht, feh-
dinaja fagaidito Bismarcku pee pilna galda un dshwoja
wiffi augsti un preezigi.

Abissinijä (Afrikä) — fur preefch pahri gaddeem
Englante ar fawu karrä spehlu isjauza nebehdiga keisara
Teodora waldibu, kas patä few beidsloht gallu padarri-
jahs — taggad fahl daudfinahst weena waldineeka wahrdü,
kas usdohmajees wiffu to puffi dabuhl fawä pahrwaldibä.
Tas irr Tigres firstis Klaffa. Winsch nesen peenehmis to
wahrdü „kehniinu kehniusch par Etiopijas walfi, pehz
Etiopeschu prahta“ un fwinnejis leelus krohneshanas
fwehtkus, us ko bijuschchi fapulzejuschees wairahl kã 300
tuhst. zilweki. Tee lehgeri steepuschees zaur Nusumas
klajumeem weffelas 8 juhdses tablu un dshwes aisaehmu-
shas pilnas 10 doenas. Bajunte no juhdses garruma
feggufi pret fauli un negaisu tohs ehadamohs galduš, fur
wiffi tee tuhstoschi tappuschchi ehdinati un dshdinati. 20
tuhst. gohwis un nenoredsami pulki masaku lohpu tappu-
schi kanti, lei gallas netruhktu un 40 tuhst. muzzas tezzi-
najušchas fawu meddus wihnu. S.

Kahds kundstusch traakteeri bij apstolejees pautus ar
spekki un jawu teesu brandwihna un allus, un labbi pa-
ehdis un nodsehrees jautaja gastuschneeku, zil tam jamal-
fajohht. Kungs atbildeja: „Pus rubli.“ Weasis: Tad
effect til labbi un aismalfajeet preefch man to rekliannu.
jo nomihlu traakteerds parahdus taifht. J—i.

Dohbeles lohpu israhdischana.

17., 18., 19. Juni deenas Kursemmeke pirmo lohpu
israhdischana redsejuschi pehz ahsemmees mohdes. Tur

jau fennahst tas irr atraste, ka, lai gan leelös pilsehts
deewegon labbi un ittin labbi warr fawest un israhdiht
fabriku darbus, amatneeku darbus, andeles prezses kah-
das nelahdas, amatam un andelei par pamahzishanu un
paskubbinaschanu, tad tomehr semkohpjem par pamahzi-
shanu un paskubbinaschanu mahju lohpus fawest un is-
rahdiht, tas leelös pilsehts ween nepeeteek. Pat Mihgä
pehrn mas kas bija redsams no Kursemmees audsinajuma.
Zeffsch par tahku, leeta wehl ne-eerasta. Mubfu semkohppi,
tee leele un wehl wairahl tee masce wehl nenopratta to
lobbumu, kas no tahdahm israhdischanahm zellahs. Ta-
dehl Dohbeles semkohpju beedriba eedohmajahs masaka ap-
gabbalä lohpu israhdischana fagahdaht, un isdemahs
ittin pareissi.

Bezza Dohbeles pils, kam muhri nu stahw til ne
600 gaddus, kas redsejusi fenneju paganu laiku karrus,
nu dabuja redseht jawu laiku meera darbus. Muhru is-
plihsumi un isgruwumi ar dehteem bija aistafitti; preefch
teem ihsteneem weenigeem wezceem wahrteem wahrthuss ar
diwi tohrneem bija usbuhwehts, pa ko warreja ee-eet; tais
tohrnds fehdeja tee naudas nehmeji, kas to mehrenu mak-
fu fanehma no teem laudihm, kas nahze flattitees (1.
deenä 50 kap., 2. deenä 10 kap., 3. deenä 20 kap.).
Tobruu gallös wizzinajahs Kursemmees karrogi (sil-sall-
balti). Ge-rijoht pilaplazzi pa labbu robku rahdijahs
garra ehka us stendereem ar dehtu juntu, ar diwi rindahm
stellinu, woviffam preefch 60 leeleem lohpeem. Wahr-
teem pretti jo jauka ehka ar audekka juntu un ar daudj
karrogeem un pulkehm un sakkumeem ispuschkota komitejai
un kungeem par apstahshanohs un apfehshanohs. Blak-
kam schai ehkai nowillahs garra telts, fur warreja da-
buhl kahdus ehdeenus un dsehreenus fawu meesu atspirdsi-
nahst. No wahrteem pa kreiso puffi, gar pils muhra wehl
weena rinda stellinu, kahdu 3—40, preefch leeleem un
sibkeem lohpeem, arri appafsch dehtu juntu. Plats krussta
zefsch pa pilaplazzi bija apdurts ar eglitehm, apstahdihts
ar augsteem karrogu mastem un ar bukceem preefch lau-
dihm. Gauscham jaukt un gohdigi wiffa weeta is-
flattijahs.

Seldeen ap weenpadfmitteem preefch pusdeenas kungi
un laudis fapulzejahs. Patä Keisara weetneeks, Kur-
semmees gubernatora kungs un weens domehnu ministera
suhtnis no Behtsburgas bija atbrauktuschchi.

Stradjanu fainneeks Behtinsch, weens no teem komi-
tejas beedreem, papreefch latwiski usrunnaja tohs fapul-
zinatohs ihfi un brangi issklaidrodams, kahds labbums
fainneekem no lohpu israhdischanahm warretu atlehkt,
kad eerauga ne til ween mahzibu, bet preefchshimi, kad
eerauga un apflattahs labbi lohpus lohpus un lohpus
no jo labbahm surtehm un faggahm.

Ohtrs runnataja bija semkohpju beedribas presidente,
von Loementhal kungs no Arumuischas. Winsch rahdija,
ka Mihgas leela israhdischana pehrn ne-effoht veetikkusi, ka
masakäs argabbaläs schur tur wajjagohht semkohpibas un
arri lohpu audsinaschanas stahwofli ismekleht un angstaki
zillahst. Winsch rahdija Kursemmees kulturäs pamattu,
kas Latwjeem un Wahjeem weenahds un issauze muhfu

wissu semmes tehnam un Keisaram urrah, kas preezigi atskanēja no wissahm balsim.

Tad šapulžetei kungi un laudis apstaigaja lohpus un tee kas bija ušuhgti, lai tohs labbakohs un wehrtigakohs ismekle, gohdamalkahm un gohdasimnem, tee tulihst pee fawa spreeschanas darba peestahjabs. Pawastarē gohdamaltite Baara nammā tappa noturreta, kur gubernatora kungs ari bija klahst un pats ar laipnigeem wahrdeem Dohbeles semkohju beedribu apfweizinaja un labbas laimes wehleja us preekschu.

To pašču waktaru gohda spreedumi pee stellingeem tappa peerakšiti, lai ohtre deenā tas leclais flattitaju pilks tulihst dabutu redseht un sinnaht, prohti schee:

I. Darba sirgeem:

- 1) ehseleem pirmāis gohds: Zurgumuischas arrendatera Pirwiga schimelim (30 rubl.); ohtre gohds: Leel-Behtes barona Bietinghoffa scheekim (15 rubl.); treschais gohds: Sihpeles Pitšchuru fainneeka Erdmanna behrajam (gohdaraksts);
- 2) kehwehm: pirmāis gohds: Livstu Ansk Betteku fainneeka Dhsola dumjai (15 rubl.); ohtre gohds: Lestenes Ferdinanda muischas arrendatora Rosenberga bruhnai (10 rubl.); treschais gohds: Bersobekes v. Billon kunga pelletai (stirnas spalwā) (gohda raksts);
- 3) sirgeem: pirmāis gohds: Sakkasmuischas Grabweru fainneeka Hahna behrajam (10 rubl.); ohtre gohds: Nuramuischas Tschauku fainneeka bruhnai kehwei ar 6 behrneem (fudraba medata); treschais gohds: Bramburgas arrendatera Grünberga melnajam (gohdaraksts);
- 4) kumeteem: pirmāis gohds: Drukkaš Bahfuku fainneeka Grünhosa dumjam; ohtre g.: Sakkasmuischas Grabweru fainneeka Hahna bruhnai kehweitei (abjeem warra medatas).

II. Karites sirgeem:

- pirmāis g.: Naudischi arrendatera Gährgensa schimelim (30 rubl.); ohtre g.: Leelwirbas Lihwenu fainneeka Lihwena dumjam (fudraba medata); treschais g.: Nrischi muischas barona Drachensels bruhnai kehwei (fudraba medata). Rumbaemuischas arrendatera Schwanselda melnam (gohdaraksts). Esseres Stelpumuischas arrendatera Harffa bruhnam kummelam (fudraba medata).

Pawissam sirgu bija lihds kahdu peezdesmit.

Tee labbahee gohws lohpi starp feschdesmiteem bija atwesti no scheem:

I. Kursemmes lohpi:

- no Nudsumuischas arrendatera Fehwera — gohws — 10 rubl.; no Zihroles Dr. Stanke fga. — tefsch — 5 rubl.;

II. Jauktas surtes:

- no Wahnes buku fka. Efferta — bullis — 15 rubl.;

no Behrs-Sihpeles meschafarga, Janna Buhdas — gohws — 15 rubl.;

no Uhsupes kunga, barona v. Hahn — gohws — 10 rubl.;

no Bez-Sahtes semkohju skoblas, Sintenis k. — telle — 10 rubl., tefsch — warra medata;

no Naudischi arrendatera Gährgens, tefsch — warra medata;

no Blihdenes meschafunga, Tusch — tefsch — warra medata.

III. Ahrsemmes surtes:

no Bebru fga. barona v. d. Nopp — Allganas bullis — 25 rubl.;

no Grendischi Gabbalu fka. Flugina — Holsteines bullis — fudraba med. un telle warra med.;

no Meschamuischas Dreimann fka, Bruhma — bullis — 8 rubl.;

no Blihdenes mahzitaja Boettcher — Anglu bullis — warra med.;

no Uhsupes fga. barona v. Hahn — Frihschi gohws — fudr. med., telle — warra med.;

no Sihpeles arrendatora, Grünberg — Holsteines gohws — 10 rubl., tefsch 10 rubl.;

no Bistru fga. barona v. d. Nopp — gohws — fudrab. med., telle — warra med.;

no Sebru arrendatera, baron v. Stempel — Anglu tefsch — warra med.;

no Leel-Platonis k., baron v. Firkš — 2 telles — warra med.

Atu un zubku gauschi maš bija atwests. Sudraba medatu dabuja Uppesmuischas melderis, Hempel, pezi rubl. Pastendes fgs. baron von Hahn (warra medatu). Kasupes fgs. Goerke, par aitahm; Dohbeles Sprikstelu fks., Heidinger 5 rubl. un Sihpeles arrendateris Grünberg — warra medatu par zublahm un šweneem.

Swehtdeen pehz pusdernas Baara nammā šapulžejabs semkohju no wissahm kahrtahm un farunajahs ir wahziski, ir katwiski par schim jantafchanahm:

1) kahda leeluma waijadsetu mahjahm, lai masuma dehl nebuhtu ja-isnihst? — Undupju fainneeks Sihrinš rakstu par scho leetu islassija un wehleja 100 puhru weetas (lauku, plawu, gannibu), kad semme labba, 150 puhra weet., kad semme widduweja, 200 puhra weet., kad semme plahna.

2) Tomson fgs. no Nihgas runnu turreja par semmes nopližinaschanu un supersoffata labbumu.

3) Sebru fgs. baron Stempel rakstu islassija par gohws lohpu kohyschanu Kursemme.

Weidfamo rakstu un raksta pahrspreeschanu pats dabuju sadfirdeht un preezajohs, ka leela semkohju dalka palikka weenā prahtā us tam, ka waijagohst Kursemmes gohju surti pahrlabohst zaur jaukschanu ar ahriemmes lohpeem, jo labbi ar Anglu waislu, un ka waijagohst dšhteas us bareibas wairofchanu, us lohpu flaita masinaschanu, us jo labbu mittinaschanu, us paturreschanu stalli ir par waffaru. Tas lohpeem nelaiteschoht, fuhdus wairofchoht

un effoht arri pee mums jau daschâ weetâ isprohwehts un isdohdotees pawiffam labbi.

Treschâ deenâ pawalkarê semfohpju beedribas preeksch-neeki tahs gohda malkas un sîhnes teem lohpeem jeb jafakka wiinnu kungeem un fainneefteem isdallija. Kats lohps, zits ar frohneem puschlohts, tappa wests preekschâ, lauschu pulks apflattijahs, un pehz katras gohda dahwanas musikis spehleja un laudis eefleedsahs. Kad wiffi bija apdahwinati, tad wehl wiffi sirgi un lohpi gorrâ rindâ reisu reisam ap wiffu pilz plazzi tappa waddiri laudihm flattotees un preezajotees un musikim spehlejoht.

Zerzejam, ka schi lohpu israhdischana daschu labbu fainneeku un fainneezi buhs flubbinajusi fawus lohpus jo labbi lohpt un labbahm preekschsihmehm dsiltees pakkal. Un kad pa kohdeem goddeem attal Dohbels dabufim redseht lohpu israhdischanu, tad atraddisim, ka Kursemme schinni leetâ buhs labbu sohli us preekschu spehruff.

D.

A. B.

Pohpu daktern (weterineern) skohla Tehrpatâ.

Kas schinni skohla gribb eestah, teem jameldejahs 19. un 20. Juli 1872 un japeeneis schihs parahdischanas:

- 1) no wezakeem waj gahdneefteem parastitu atwehleschanu, eestah schai skohla.
- 2) Parahdischanu no kahdas kahitas un fur prerastihhts.
- 3) Kruftamo grahmatu, no kurras redjams, ka ujnemamais irr pilnus 17 gaddus un ne weezahs kâ 25 gaddus.
- 4) Uutreru draudses lohjeklim eefwehtischanas grahmatu.
- 5) Atkaiichanas grahmatu no draudses, fur nodohschanas bij jamakfa.
- 6) Parahdischana par mahzibahm. Kas usrahda, ka irr gimnastiju waj preekschgimnastiju zauri gahjis, tohp bes efsama peenenti.

Mahzibas laiks irr 4 gaddi. Kas us frohna malku studeere, dabuhn tur ifgaddus stipendiju no 150 rubl.; kas ihpafchi labbi weddahs un dsennahs, dabuja wehl ifgaddus 100 rubl. klah. Kas scho skohlu zauri ifgahjujchi un daktera efsamu noturrejusch, tohp pee 10. rangklasses flaititi, weterineer gudribas magistri pee 9. klasses.

Direktors: profeff. J. Unterberger.

Keisars Behteris I. tas Ceelais

kâ wiasch fawus pawalstneekus mohdinajis no garra tumfibas un kuhribas us garra mohdribu un tiklu israhdischanu.

Reem. 13. 11—14.

Behterburga stahweja nogrunteta un Kronstatts krepofst apbrunnohhts ar leelgabbaleem, draudeja eenaidneeku spehklus falaust, ja tee eedrohshinatohs jaunajai pilsehtai tuwotees.

Sweedru kehninsch Kahlis XII. wehl arween darbojohs ap Pohleem tohs apkarrodams. Gan winnam nahja sinas par Behtera warreneem darbeem pee Newas grihweh, gan gudri padohma dewoji winnu flubbinaja, lai pee laika Kreeweem atneem to weetu, pirms ne kâ tee tur apzeeti-

nojuschees; bet Kahlis us sawu laimi pawaudamees teem atbildeja: „Man juhfu padohma newatjag! Waj juhs manni gribbat beedinaht ar Behteri, kâ kâ behrnu beedina ar bubuli? Papreeksch man jafalausch Pohlu stubrgalwiba, arri tad wehl deewegan laika atleek trammigohs Kreewus pahrmahziht. Jeb waj effect aismirfusch, ka pee Narwas manni 8000 Sweedri 32.000 Kreewus fakahwa un iskaiija?“ — — Kahlam gan idewahs atneem Augustam wiinna kehnina frohni, kâ, ka Pohleem 1704 bij zits kehninsch jazell. Behtera Kreewi nebij wairs trammigi, bet stipri un duhschigi karrotaji, un ar scheem winsch sawa drauga Augusta kehnina gohdu, gribbedams lai wiasch arri turpmahl pateek Pohlu kehninsch.

No tabdas fastrihdeschanahs iszehlahs Behteram jaunâ karsch prett Kahlis kas eefahjohs Merz mehnesi 1704.

Sweedri ar 13 karatuggu spehlu us Beipus efera draudeja eelauftees Kreewu semmê; bet triju neddetu starwâ Behteris ar fawem Kreeweem scho eenaidneeku spehlu is-pohstijis, aplehgeraja Tehrpatas un Narwas krepofstus. Behteris pats irihhoja sawu karta spehku, un kauschanas lauka, ihpafchi tai weetâ fur saldateem wisgrubtaka zihniichanahs, tur pats Behteris papreekschu eedams waddija fawus Kreewus pee uswarreschanas. — Kursch tē drihstjeja atrautees?

Kreewi nokehra weenu Sweedru fureeri, ko Narwas kommandants Horn ar grahmatu kuhrijis us Mehveli, pee Sweedru generala Schlippenbach, lai no turrenes atsuhta 3 regimentes saldatu kas polihdri aistahweht Tehrpatu un Narwu. Tahda eedabbuta sinna eedewa Behteram jaunâ dohmas. Winsch pawehleja lai 2000 saldati lihds ar offizeereem fagehrbjahs Sweedru mundeerds, kas bij filli ar dseltaneem atloheem, un lai naktis kluffumâ iset no lehgera ahra, bet ar rihta gaismu lai eefahl ar lehgera saldateem ar bes lohdehm lahdeem schaujameem rikkeem schauditees. Kâ pawehlehts, kâ notikka! — Sweedru mundeerds eegehrbtu Kreewi eefahja wiltigi karroht, islawahs zauri zaur lehgera saldateem un skrehja ittin kâ behgdami us pilsehtu. Krepofsta tuwumâ tee dewa to sîhmi kahdu Horns sawâ grahmatâ no Schlippenbacha bij prof-fijis, pee ka winnus buhs pasht, ka winni teefham Sweedri irr. Tehrpatas kommandants gaidamo sîhmi no tahlenes eefattijis, issahitija no krepofsta, fawem zerreteem draugeem preekschâ, par apfarqaschanu, 200 jahntneekus 800 kahjineekus. Jahntneeki laida fawus sirgus auliski gribbedami pirms buht, kas draugeem eet palihgâ; bet deewam schehl schee ne bij wis draugi, kas tohs no wif-fahm puffedm awlenza, zittus fakahwa, zittus sawangoja. — Kahlneeki wehl pee laika to wiltibu nomannijusch, mukka us krepofsta atpakkal dschwibu glahbdami. Turkahht Kreewu generalam Rönne, idewahs Sweedru generalu Schlippenbach fakaut kas ar fawem atkluscheem saldateem atrahwahs atpakkal us Mehveli.

Gan Tehrvateefchi bij apnehmuschees sawu pilsehtu aistahweht lihds pehdejai affins lahstiei; tomeht gallâ tee padewahs Behteram, kas notikka 12. Juli 1704.

Behteris eejahja Tehrpatâ, ne wis kâ kahds lepnaiss uswarretais, bet kâ schehlihgs un mihlihgs tehws; zittus

ceprezinadams ar loipnigeem wahrdeem, zitteem winnu flahdi atlihdinadams, zitteem labbu padohmu dohdams. Wiasch sinnaja wiffu eedfihwotaju firdis mihlestibu isseht un ustizzibu mantobt.

Tohs semneekus, kas par karralaidu, no laukeem fabelguschil pilsehta, wiasch apmeerinaja teem pasluddinadams, ka tee sem winna waldischanas, warrehs drohschi, meerigi un laimigi dshwoht; tohs paslubbinadams us tilluschu strahdaschanu wiasch teem atlaida pirmä gaddä galwas naudas makfaschanu. — Un semneeki kas papreesch eebeedinati no Kreeweem baidijahs, eefahza fawu loipnu un warrenu Kreewu Keisaru mihleht un augsti zeenibt.

Turpretti Narwa nepadewahs wis til lehti, bet turrojahs libds 28. Juli 1704, fur Behteris to ar sturmi ceneh-ma. Kreewi eekaitinati speedahs ar dusmahm uswarretä krepostä eefschä, jo sturmeschanahs winneem dauds affinu makfaja. Kreewu soldati sfraidija pa eelahm, kuru eedfihwotaju fatikdami to kaudami, nammus un bohdes plebsdami un laupidami bes shehlastibas.

Tahdu swehriflu negantibu isdirdis, kluppa Behteris sirgam muggurä ar plikku sohbeni rohkä pa eelahm jahdams un fauldams, lai meers irr! Patlabban eerandajis saldatu kas ar laupijumu no basnizas nahk ahrä, wiasch to aisdseem atpakkal us basnizu, pawehledams, lai atleef atpakkal, ko laupijis. Tikko scho laupitaju pamahzjis kas tam jadarra, wiasch eerauga zittus saldatu, kas durwis eelausch kahdä semmä namminä. Wezs firmgalwis ispruzzis no nammina us celos luhdsahs, lai winna dshwibu taupa; jo dehls un weddella karrabehdäs un firdehtös nomirruschi gulloht turpat istabinä sahrkös, tee mirdami atstahjuschi trihs behrnus, kas jau taggad trescha deena, ne kummoftu maies ne effobt muttē eobahjuschi. Un schee swehri zilweku gihmi draudeja ar foweem sobbe-neem to firmgalwi nodurt. — Bret tahdeem plehsigeem swehreem Keisara shehlastiba pahwehrtijahs par nesche-lodamu taifnibu. Wiasch bahrgi usbrehza, lai firmgalwi laisch wakkä; bet kad tee nellausija, kad wiasch pazeldams fawu teefadamu rohku noduhra ar sohbeni weenu no teem laupitajeem. Tee zitti aishbegga. — Us karstahm pehdahm wiasch fa-aininaja wiffus offizeerus kohpā teem pawehledams, lai wiffus tohs karrawihrus, waj semmus, waj augtus, ko pee laupischanas grehla peedsenn, tuhlin no-teefa us nahwi. Ufchi us pilli nosteidsees Behteris pawehleja Sweedru kreposta kommandantu Horn, tuhlin preeschä aizinah; bet stundas pahrgahja, tas wehl neraddahs, jo tas ar zitteem Sweedru offizeereem bij apflehpess kahdä pagrabbä. Beidscht to atradda un atwedda Keisara preeschä. Behteris ahräs dusmäs sfrchja kommandantam pretti un eefchahwa tam vlikki gar aufi usbrehldams: „Tu swehra gabbals, effi pee ta wainihgä, ka bei waija-dshibas zilweku affinis irr isleetas! Tew jau fenn bij us-wilkt baltu meera karrogu un mannai warrai padohtees, kad redseji, ka tu ar fawu mosu spehku mannam spehkom nespehü atturretaes pretti. Tad ar sohbeni us galdu sildams wiasch runnaja: „Gewehro! wehl schis sohbenis kuhp no zilweku affinim; bet pee winna ne peelihp newee-na pilliti no Sweedru affinim. — tahs irr Kreewu

affinis! Tawa trafgalwiba mannu saldatu firdis eefahse-justi us atreebschanohs. Lai Narwas pilsehtas eedfihwo-taji tohp fargati no eekaitinatu karra wihru swehru dar-beem, pee ka, til tu ween kas wainigais, — man sawi paschi saldati bij japahrmahza, lai tee peenemm zilwezigu dabbu.

(Uf preeschu wehl.)

Negaisa deena Widsemme 1795. gaddä.

Rihg. wahz. awise no wezzeem raksteem (Broge) inam-dama nefs no isgabjuscha gaddu fintera sinas, kas ta flann:

„10. Juni 1795 stipra wehtra no deenwidwakareem nahkdama düna krusas mahklus ar pehrkoni no juhäs puffes par Dinaminti tablahf us eefschu. Up Rihgu pehr-kons nebij neko stiprs un krusa, kas tuwumä krita, ne-kahdu leclu flahdi nedarija. Bet no turenēs mahkuli dewahs us seemeleem un zaur weefuleem raddahs tumfch, melnifils krusas mahklus no trektera isflattas un sibbi-nus schaudidams krahzoht un kanzohht ar spizzi pret semmi gresdamees rahwa un plohfsja ko ween til fatwehra us wiffa fawa zella no 2 werstes plattuma un 160 werstes gareuma. Burtneeku firfpehle krusa raddahs no ballojcha panta lecluma un fahitta 13 Burtneeku Jaunahs muifch. fainneekem wiffu labbibu semme. No turenēs mahklus dewahs par Sekku m. un Putschurgu us Burtneeku pilli, fur pehrkons jo stipris bij un krusa no wistas panta lee-luma. Tur nu atkal wiffa seemas labbiba, kas jau taiff-jahs seedeht, wiffi linni un appini un dahra angli uk-lab muifchäs ka pee 40 fainneekem fapohltiti. Burt-neeku pils lohpi bij patlabban gannös, gohws lohpi fa-behga eserä appafsch pils, juhäs, aitas un putni tappa apfisti un zilweki, kas nebij paspaheni dabujuschü aif ak-mineem esera mallä, tappa tohti cewainoti. Tas mahku-lis gahja pahri par Burtneeku eseru, krusa tappa arweeu leelaka, noftta mahzitaja muifchä un Dubre laukas un plawas, falaufsja kohlus, apfahwa fihlus lohpus un draggaja un fagahja weffelas ehkas. Tad gahja pahri par Burtneeku purwu us Rujenes firfpehli, fur ihpafchi Ohlera m. un Raufschene tikfa peemelleta. Kruhas gab-bali bij no duhra lecluma un vohs bi jo leels. Mah-kulis gahja par Karff uf Willandes aprinki, bet nogree-sahs uf Peipas esaru, fawu brecsmigu stodi tablahf wilk-dams. Gefuhltas sinas irahdija, ka krusa arweenu palikfufi leelaka, irr atrasti gabbali no 1/2 pehdas garru-ma un wairahf ka mahzinas smagguma. 4 stundu laikä schis krusas mahklus pee laukeem ween, kad wiffu zittu nerehklina, flahdi no 300 tuhfft. dahderu wehtibas bij padarrijis.

Schinni deenä termometers, uf Rihgas dohma basnizas tohrna rahdija 3—4 gradus aukstuma, turprettim semme 18—19 gradu siltuma. Pehrkonu mahkuli Widsemme widwairahf nahk no deenwiddu rihtem, eet us seemel makkoreem un beidjäs juhä. Bet schis krusas mahklus bij nahzäs no deenu. mall. un bij jadohra, ka tas irr bijis kahds fahallis uhdens weefulis.“

Sohziga drufzina.

Kahds lungs fehdeja teaterē. Tam peenahza jaunš flattitajs un blakkam apsehdees tā uslittahs us winna mugguru, ka abbi degguni blakkam fanahza. Pimars ismilka fawu schnupdrabnu un litka to ap ohtra deggunu, teikdams: „Nememmet par taunu, gribbeju fawu deggunu schnaukt un trahpiju juhsu deggunu.“ J—i,

Wihlo Wisdeggun!

Arri no muhsu pusses gribbu tew pasneegt kahdu prihfi. Gan ta nebuhs nelahda patihkama, bet par ko tad tu effi Wisdegguns? Tew jau jashkanda ruhks un falds. Zittā reisā warbuht pasneegschu ko faldu. Labpraht gan tewi paschu wehletohs muhsu puffed reis redseht; neba dunduru laika assei ween darbs, peeteel arri deggunam. Kad tu pee mums buhtu, gan tad muhsu puifchi un meitas aplaunetohs, un atnestu to wezzo kohpā lihshanu, kā siweni pee zuhlas. Nesen pee mums kahds pahris weenā fwehtdeenā dshera kahsas, ohtra kristibas; un tas nau tas pirmais, lam tahda laime, jeb labbaki falkoht, nelaipe gaddahs. Basniza un fshoklas gan turras grehkam un negohdam zil spehdamas pretti, bet ko tash eefpehs, ja wezzaki paschi un fainneeki nenahf palihgā. Zadsred, ka daschi wehl paschi us tam mahza un flubbina. Nule kahda jauna meitene schelohjāhs, ka fainneeks, eedshruschā prahtā, ar flksnu tai par mugguru sadewis, dshidams us puifchu jakti. Dhtrās mahjās, kur meitai paschi wezzaki klahf, schee fawam behrnam waku atkauj ar puifi gulleht, lihds us grehku tumsibas zeffeem par mahfi tohp. Behz gan tad raud un lauz, bet kas tais dublōs famihts, tas pasaulē wairs nau par schkilstu darrams. Kad agrahf to tahdeem fakka, tad mahf atbildeht: „Tā jau pasaulē fahkufees, tā tai arri janobeidsjāhs.“ Un ja kahds gohdihgs zilwehks tahdus beskaunas tahlahf usrahda, tad to wehl graffahs preeksch teefahm raut. — Redsi, mihlāis pappin, kā daschi wezzaki paschi fawem behrneem, un fainneeki gahjeem palihds us elli aishraukt, teem sirgus preeksch tam juhgdami un zeklu lihdsinadami zaur paschu nelabbu preekschshimi, zaur nebehdashanu un ne-usmannibu, kā jauneki dshiwō. Irr gan kauns teikt, bet tomehr taisniba ka daschi wezzaki dohma, ka tad winnu meita ahtrahf wihru dabuhs, bet peekrahpijāhs, jo arweenu paleel rettaki, kā tahdi wehl faprezetjāhs. Gohds Deewam pa wiffahm Latwijās mallohm augtin aug arri to puifchu flaits, kas paschi gohdu kohpi un fawu selteniti nemeklehs is tahdahm meitahm, kas leekahs wasatees pa gubbeneem un flehtsangschahm no katra, lam biffes til kahjās. Seltenite irr puklite, kas no pateefigas mihlestibas faulites starrina apspihdeta usplaukst un seed un gribb peederreht schkilstā frohschnumā til ween tam wenam. Un desmikreis labbahf ar gohdu wezzai meitai nodshwoht, ne kā ar negohdu ahtri apprezetees. — Ja tew, mihlāis pappin, isdohthōhs tash daitahs seltenites pasflubbinahf, lai fawu newainibu farga un fawas smuklahs waigu rohstes preeksch kahfahm nenobahlina; tad no katraš gohdigas bruhthes wixnas kahsu deenā ispelniši tawam wezzam

degguntinam isrohtatu dweeli par pateizibas shimi, un simtkahrtigu paldeews no tautas pateefigeem draugeem. Un tad ar preeku jau dshrdam, ka wiffōs tais aprinkōs un nowaddōs, kas Kursemneekem un Wissemneekem irr tee pahralee un ihsti par gohdu un jaunkumu, ka tur tas wezzu tumschu laiku eeraddums „us meitahm eet“ pawiffam jau isbeigtš, zil ilgi tad muhsu puffed lai paleel arween wehl tai kaunā, ka ar pirksteem us to lai rahda, ka wehl arweenu ne-atsihstam par negohdu, kas katram gaischakam Latweeschu brahlim par negohdu jafauz?! Zil ilgi wehl to zeeitshim? Tā behdajāhs — Schehlulits.

Preeksch latw. mehmfurli fshoklu Sallaspille
irr eemakfati:

no	Sohdu (Sefawas) dr. (3. dahwana)	20 r.	— f.
„	Uppriku dr. (3. dahw.)	13 „	40 f.
„	Dohbeles Latw. dr. (4. dahw.)	1 „	25 „
„	Sabilles (Zabeln) dr. (2. dahw.)	7 „	— „
„	Randawas dr. (3. dahw.)	15 „	— „
„	Salbus (Frauenburg) dr. (3. dahw.)	5 „	— „
„	Leel-Auzes dr. (2. dahw.)	4 „	— „
„	Meschamuischās (Grenzshof) (2. dahw.)	— „	50 „
„	Schnifferu dr.	3 „	75 „
„	Zihrawas un Wirginaku	9 „	— „
„	Kursemmes muischneeku landagas	300 „	— „
	pawiffam	378 r.	90 f.

Zelgawā, 19. Juni 1872.

Mahzitajs R. Schulz,
mehmfurli fshoklas direktors no Kursemmes pusses.

Atbildas.

G. S. B. — R. Wehl ta leeta ne maf til tahlū nau; jau tapehz tad us tahdahm zertibahm nau to atbildeht. Taisnibu fakfoht nobrihns-johs par juhsu gattawibu.

R. S. R. Juhsu prettimeekam taisniba, ta siwna fšanneja, ka wair jag no tash un tash tizzibas buht un bes tam wehl praht rakshht un laskiht. Bet wifs tas nodohms gohds Deewam leekahs isgaishe.
Latw. aw. apg.

Labbibas un preekschu tirgus Zelgawā, 26. Juni, Rihgā, 27. Mai un Leepajā, 12. Febr. 1872. gaddā.

Makfaja par:	Zelgawā.	Rihgā.	Leepajā.
1/3 fshetw. (1 puhru) rubfu	2 r. 30 f.	2 r. 35 f.	2 r. 30 f.
1/3 „ (1 „) fweeschu	4 „ —	4 „ 25 „	4 „ 80 „
1/3 „ (1 „) meeschu	2 „ 20 „	2 „ 20 „	2 „ —
1/3 „ (1 „) auju	1 „ 30 „	1 „ 60 „	1 „ 15 „
1/3 „ (1 „) strau	2 „ 20 „	3 „ 25 „	3 „ —
1/3 „ (1 „) rupju rudsu miltu	2 „ 10 „	2 „ 35 „	2 „ 25 „
1/3 „ (1 „) bihdeleku	2 „ 90 „	4 „ —	3 „ 25 „
1/3 „ (1 „) fweeschu miltu	5 „ —	5 „ —	5 „ —
1/3 „ (1 „) meeschu putraimu	2 „ 80 „	3 „ 75 „	3 „ 50 „
1/3 „ (1 „) kartoffeki	— „ 60 „	1 „ 25 „	1 „ —
10 pudu (1 birklawu) seena	3 r. — f.	4 r. 50 f.	4 r. — f.
1/2 „ (20 mahz.) fweesta	4 „ —	4 „ 80 „	5 „ —
1/2 „ (20 „) dselles	1 „ 10 „	1 „ 15 „	— „ 90 „
1/2 „ (20 „) tabaka	1 „ 50 „	1 „ 25 „	1 „ 80 „
1/2 „ (20 „) schkilstu appriju	5 „ 50 „	— „ —	— „ —
1/2 „ (20 „) frohsa linna	2 „ 50 „	1 „ 90 „	2 „ —
1/2 „ (20 „) brakka	1 „ 90 „	1 „ 10 „	1 „ 20 „
1 muggu linna fehllu	11 „ —	9 „ —	8 „ —
1 „ flku	10 „ 50 „	12 „ —	15 „ —
10 pudu farfanās fahls	6 „ 50 „	6 „ 25 „	— „ —
10 „ balts rupjas fahls	6 „ 40 „	6 „ —	6 „ —
10 „ „ swalkas fahls	6 „ 30 „	6 „ —	6 „ —

Latw. Awischu apghdatajās: J. W. Sakranowicz.

Sluddinafchana s.

Tahs gauschi flawetas un lehtas

Sweedru semkohpibas maschinas

prohti: arklus no 5 libdi 16 rubl., ezzeschas, sehshanas-
maschinas, rohtas- un sirga-fullamas maschinas no
120 libdi 450 rubl., puzzmaschinas, eksesmaschinas
u. t. pr., ta arridjan

superfossatu

peedahwa par lehtu malku

Kantobrs:

leela Zehkaba cela, schefesam pretti Birschu namman.

F. W. Grahmann,

Maschinas-leheris Rihga, Nikolai cela, blakkam Schugen (bisnefu) dabrsam, pretti gabha fabrikam.

No Krohna Dignajes pagasta teesoh wiffi tee, sam labdas mantoschanas retkes un parahdu prassichanas, un tapat arri wiffi tee, sam labdas parahdu malkaschanas pee tabs wanibas ta bes bebrneem nowirufcha fainmeela **Jahn Gemesneef** no Dignajes Dubneneel mahjahn peefriht, toby ufajinat, lai libdi 7. **Juli f. g.** pee schibis pagasta teesas amabl, sawas prassichanas ufodhd un sawas parahdus nomakfa, jo pebz schi termiita neweens waitis netifs weenems un ar teem parahdu flebpejem pebz liffumeem tiks darrihts.

Zawat arri wiffi tee, kas dohmata ka winneem peefriht tahs Dubneneel mahjas mantoh, toby ufajinat, lai libdi wirsminnetam termiitam pee schibis pagasta teesas meldejahs.

Kr. Dignajes teefasnamma, 9. Juni 1872.
(Nr. 159.) Preekschfchd.: F. Plauting.
Teef. str.: Antinowsky.

Wiffi, sam pee tabs antshas mantas ta nowirufcha jireiseja Erdlan mahju fainmeela **Jurre Bahrin**, labdas tajnas parahdu prassichanas buhtu, tapat arri wiffi, kas iam nelaitim to parahdu paliffukdi, no Krohna Dignajes pagasta teesas zaur scho toby ufajinat, ar sawahm prassichanahm un parahdeem libdi 7. **Juli f. g.** schiit peeteltees, jo wehlahk neweenu parahdu prassitaju nelawshs un ar parahdneekem pebz liffumeem tiks darrihts.

Krohna Dignajes teefasnamma, 9. Juni 1872.
(Nr. 157.) Preekschfchd.: F. Plauting.
Teef. str.: Antinowsky.

No Libwebrhes pagasta waldschanas zaur scho toby sinname darrihts, ta 11. **Juli f. g.** no schi pagasta magashnas 1000 medru rudu, malkasahs dalkas, apakfa teem tanni deena nolastiteem liffumeem, karri arri katru deenu te ware fawt eekattiti, us wairabshfshochanuu taps pahz dohti.

Libweberf, 14. Juni 1872.
(Nr. 123.) Pagasta wez.: F. Wendeled.
(S. W.) Str. pal.: G. Dreyman.

Peeklibdis

no Zelgawas Dohbeles wahrteem halts putnu funs, brubnahm pillitehm, ar brubnu krefto patfaffch vlezzi un brubnahm gallos eekshel-
tabm aufshn. Sam schis funs weeder, teef uf-
ajinabis, ifheru nedelu laika peeteltees Krohna
Behrimulshas teefas namma. 1
Lai 3. Juni 1872.

Mineral-uhdena eerikte

no J. Goertz Zelgawa pee tirgus platscha

zeen. publikai darra sinnamu:

Kad taggad wiffos fabrikos no Mai mehnescha f. g. fahloht, ta malka par buttelehm leelaka ushika, tad arri wirfa minnetai mineral-uhdena eerikte tapat peenahfahs turretes to malku par sawahm mineral-uhdena buttelehm arri pa-augstinahy un tadeht taps no 1. Juli fahloht, ta aprehknahts un malkahs:

- 6 kap. par 1 un 5 kap. par 1/2 mineral-uhdena butteli un
- 6 " " 1/2 schampanjera butteli.

Malka par to uhdeni paschu paleek, nepahzgrohita ta patte, ka parreefschu.

Sluddinafchana.

Uf weenelshchannu to forindereu to bahrimu ta nowirufcha brubmahjaneela Libbaet, **Johann Jacobsohn**, no Zelawas pagasta teefas wiffi tee teel ushanti, sam tas Jacobsohn to parahdu buhtu, ta arri tee, kurreem winnam kas jamakfa, sawas prassichanas libdi 13. **September f. g.**, kas par to weenigu islehgshanas terminu polihis, schiit weemeldeht un sawas parahdus ailmakfabt, ar to weedraudeschannu, ta pebz schi termiita wiffas parahdu weepressichanas islehgshas un ar teem parahdu flebpejem pebz liffumeem tiks darrihts.

Grentschu teefasnamma, 7. Juni 1872.
(Nr. 537.) (S. W.)

Tezawas, Wezmulshas, Dohles, Walles un Baldohnes dseedataji turrebs

garrigu konzerti

Baldohnes balniza 23. Juli f. g., weenahm Baldohnes draudies pagasta fshoblas ehrgeliehm par labbu. I. plazzis malkas 50 kap., II. pl. 30 kap., III. pl. 15 kap.

Gelatschanas billetes buhs jau eepreefsch dabujamas no balnizas wirreem, konzertes deena pee balnizas durwihm, konzertes eefaktums vullsten 3. pebz rusdeenas.

Labha fulshanas maschine, kas jau brubfeta, ar wiffu kas tur klatt weeder, toby isdohita Keel-Blidnes mulshu par 160 rubl. f. 1

Behrni teel eeksch ruhmes un kosies remti. Klattahs sinmas Dohbeles cela Nr. 41. weeruu treppi us augshu. 1

Wilzes muishu

tohy pahdrohta ushika fawsa malka no wiffadas wehribas. 3

Semkohpeem

darra sinnamu, ka manna fabrika tajiti kaulu mitti, superfossats is kaulumilteem un superfossats is fosforita admiteem irr ill weenigi dabujami pee

J. Woldemar, Zelgawa

(pee Lanweeshu basjatas).

Es fawu prezji ushizigi peedahwaju wiffceem taggad preefsch rudseem un zweeschceem tik prohweht. 6

Richard Thomson, Rihga.

Zannas grahmatas

apghdatos no brakleem Busch un dabujamas wiffas grahmata bopdes.

Wihlestibas waloda muftin fawas.
No A. Keelshna. 10 kap.

Meitas puhrs. Zohku spehle weena zehleena.
Latwiffi no A. Wshena. 15 kap.

Dseefnu wirne pihta no M. Kapp. Shrats
fahduums. 15 kap.

Wef tabm wehl dabujamas schibis grahmatinas:
Deewa wahrdn mihlotajcem. Pa brubsham jauna grahmatina. Pawifam 20 grahmatinas. Katra malka taggad tikfai 5 kap. 1